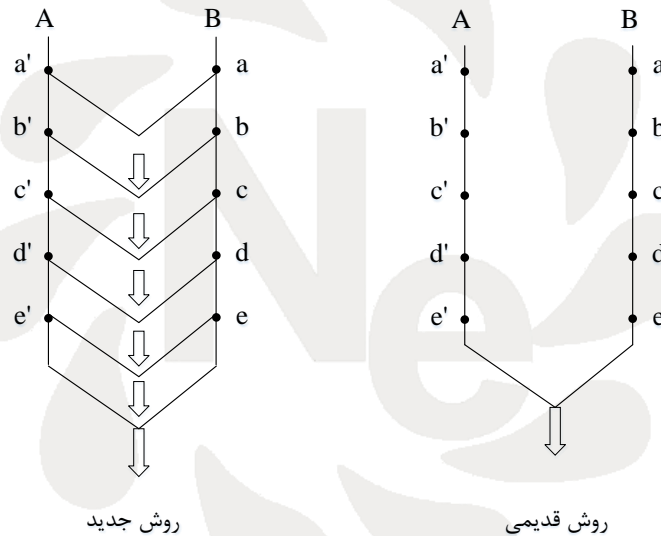

هنگام تدوین ماتریس تطبیقی، تصویر روشنی از پارادایمها ایجاد می‌گردد. در ماتریس عناوین کلی درج شد ولی خارج از ماتریس شرح کامل ارائه می‌گردد.

مقایسه در پارادایم به روش قدیمی و جدید:

الگوی پیشنهادی باید معتبر شود.

تحلیل محتوا:

روش پژوهشی است که ابداع آن خدمت شایانی به پژوهشهای کیفی نمود. در پژوهش تحلیل محتوا، پژوهشگر متغیرهای کیفی را وزن دهی نموده و بصورت کمی در می‌آورد. سپس قادر خواهد بود تحلیل کمی روی این متغیرهای کمی شده انجام دهد. یکی از وسایل وزن دهی این متغیرها طیف لیکرت است. در طیف لیکرت متغیرهای کیفی را به راحتی می‌توانیم وزن دهی کنیم.

فرا تحلیل (Meta-analysis):

پژوهش فرا تحلیل ابتدا توسط پژوهشگران کمی انجام گرفت و تدریجا پژوهشگران کیفی به ویژه جامعه شناسان از آن استفاده کردند. در پژوهش فرا تحلیل پژوهشگر خود به انجام یک پژوهش اصیل علمی دست نمی‌زند، بلکه کار او آن است که چند پژوهش را که روی متغیرهای معین و مشترک انجام پذیرفته باشد اما نتایج آنها یکسان نیست را زیر ذره بین برده و مورد مطالعه قرار دهد و علت یا علل این اختلافات در نتایج حاصله را بسنجد. نکته مهم: اختلاف در این نتایج می‌تواند ناشی از عوامل ذیل باشد:

- ۱- نوع پژوهش
- ۲- نوع انتخاب جامعه و نمونه و روش نمونه گیری
- ۳- ابزار پژوهش

۴- شیوه تحلیل داده ها

انتظار می‌رود که پژوهشگر فرا تحلیل در نهایت خود با شیوه علمی ثابت کند که بین روشهای پژوهشهای انجام شده کدام یک اصلح است و یا خود بهترین روشها را اصلاح یا ابداع نماید.

پژوهش‌های داده بنیاد (Grounded theory)

طی دو دهه اخیر، اندیشمندان به این نتیجه رسیدند که تمام مسایل بشر با پژوهش‌های کمی قابل انجام نیست، بنابراین به پژوهش‌های کیفی پرداختند. در پژوهش‌های داده بنیاد پژوهشگر با روشهای مختلف از جمله گلوله برفی به جمع آوری داده‌ها می‌پردازند و طی مراحل مختلف در طول پژوهش تئوری خود را سامان می‌دهند. روش گلوله برفی، حقیقت یابی در درون سیستم است که مانند گلوله برفی که می‌تواند موجب بهمن شود، یک مساله را از یک شرایط شروع تا حدود مورد نظر بزرگ و جمع آوری می‌نماید.

مکانیزمهای کنترلی:

۱- پایش و نظارت (Monitoring)

کنترل حین فرآیند را پایش گویند که طی یک دوره یا برنامه، تغییرات، نوسانات را کنترل می‌نماید.

۲- ارزیابی و کنترل (Evaluation)

ارزیابی و کنترل انتهای یک فرآیند است و خطی است بازگشتی به آغاز. ارزیابی بستری است برای تصمیم گیری مهم در دوره های بعدی برنامه و فعالیت.

۳- ارزشیابی (Assessment)

مظهر ارزشیابی یک نقطه است. این نقطه می‌تواند در هر بخش یا قسمت از فرآیند باشد بدین معنی که هر جا که سیستم مایل است جایگاه و وضعیت پدیده مورد مطالعه را در آن لحاظ مشخص نماید.

الگو یا مدل:

مظهري است کوچک از پدیده‌ای خیلی بزرگ. مدل‌ها را اندیشمندان بر اساس معیارهای گوناگون به چند دسته تقسیم کرده‌اند که شامل:

- ۱- الگوی توصیفی: الگوهایی هستند که نویسنده با نگارش مطالب به شرح یک پدیده خیلی بزرگ می‌پردازد. مانند: کتاب جنگ و صلح تولستوی
- ۲- الگوی ریاضی: که با اعداد و ارقام نشان داده می‌شود مانند: $E = MC^2$
- ۳- الگوی نموداری: بوسیله خط و نقطه روی محور مختصات ارایه می‌گردد. مانند نمودار انفجار جمعیت یا دانش و تکنولوژی
- ۴- الگوی شمایی (Iconic): الگوهایی هستند که از نظر وضع ظاهری بسیار شبیه پدیده اصلی هستند مانند: عکس، مجسمه، ماکت
- ۵- الگوی فیزیکی: با پدیده فیزیکی هیچ تفاوتی ندارند و تنها تفاوت آنها در سایز و اندازه می‌باشد مانند خودرو مینیاتوری

الگو در پژوهش:

به هفت صورت با الگو سروکار داریم.

- ۱- ارایه یک الگو: که در یک کتاب خواننده شده و به همان شکل ارایه شده است. (در دکترا کاربرد ندارد)
  - ۲- آزمون یک الگو: یک مدل در شرکت A به کار رفته و آزمون می‌شود که آیا در شرکت B قابلیت کاربرد دارد. (در دکترا کاربرد ندارد)
  - ۳- طراحی یک مدل (Designing a model): پایه آن مطالعه تطبیقی است. چند پارادایم را انتخاب کرده و بر اساس مطالب درج شده در مطالعه تطبیقی طرح می‌گردد. این مدل باید پس از پیشنهاد معتبر سازی گردد.
  - ۴- بومی سازی مدل (Localization of a model): فقط یک مدل اخذ شده و بر اساس موازین و شرایط خاص سازمان مورد نظر همسان سازی صورت می‌پذیرد. در این روند برخی ارکان مدل انتخابی را جابجا کرده و ارکان منطبق با محیط و سازمان لحاظ شده تا در نهایت این مدل قابلیت استفاده را داشته باشد. مانند: فردی بر روی خاک مطالعه نموده در اوکراین و مدل بکار رفته را در تولید جود در کشور ایران بکار می‌گیرد.
  - ۵- توسعه مدل (Model development): مدل وجود دارد و می‌خواهیم که تابعی به آن اضافه کنیم. مانند ساعتی که علاوه بر نگهداری زمان، ضبط مکالمات نیز انجام دهد.
  - ۶- تبیین مدل: یک مدل اخذ می‌شود، اعضا و جوارح و زیر سیستمها و زیر سیستم‌هایش را مورد تحلیل قرار داده و در پی آن رابطه علت و معلول آن آشکار می‌گردد.
  - ۷- شبیه سازی (Simulation of model): در شبیه سازی پژوهشگر، متغیرها، ارکان، ابعاد و فاکتورهایی را انتخاب می‌کند و کنار هم گذاشته و یک مدل طراحی می‌نماید. آنقدر این ارکان را جابجا نموده و یا فاکتورهای تازه‌ای به آن اضافه کرده تا در نهایت آن مدل شبیه به پدیده اصلی گردد.
- تذکر: در سراسر رساله یا واژه «الگو» بکار برده می‌شود و یا واژه «مدل»